

Hijsplan

Deze richtlijn is een uitgave van de Vereniging Verticaal Transport (VVT)

Vereniging Verticaal Transport (VVT)
Blokdrukweg 8
4104 BD Culemborg
T: 0345 516993
F: 0345 521672
E: info@verticaaltransport.nl
W: www.verticaaltransport.nl

2e versie: 22 mei 2015

Hoewel bij het tot stand brengen van deze uitgave de nodige zorg is nagestreefd, kan voor eventuele onjuistheden/onvolledigheden niet worden ingestaan en aanvaardt de VVT op geen enkele wijze enige aansprakelijkheid.

Inleiding

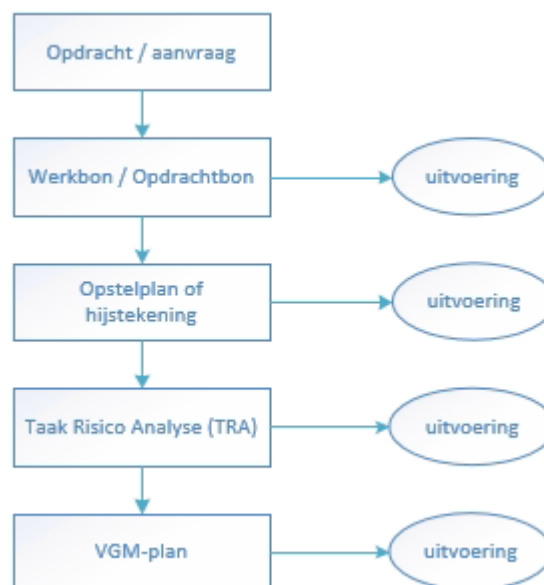
Artikel 7.18a, lid 8 en 9 van het Arbobesluit geeft weer dat alle handelingen voor hef- en hijsactiviteiten correct gepland en onder adequaat toezicht uitgevoerd moeten worden om de veiligheid van de werknemers te garanderen. In dit kader is het belangrijk dat vastgesteld wordt wat de complexiteit van de hijsactiviteit is en in welke vorm het toezicht uitgevoerd dient te worden. Om adequaat toezicht op het veilig uitvoeren van de werkzaamheden te waarborgen dient het toezicht uitgevoerd te worden door de verantwoordelijke persoon (VP) die bekwaam c.q. voldoende deskundig is.

Conform artikel 5. van de Arbowet dient in elke onderneming een RI&E te zijn uitgevoerd. Hierin staan de meest voorkomende risico's van het bedrijf omschreven. De Vereniging Verticaal Transport (VVT) heeft voor haar leden een algemene RI&E opgesteld waarin de risico's die specifiek voor de verticaal transport sector gelden, staan opgenomen. Deze algemene RI&E is als branche RI&E bekrachtigd door het Sectorinstituut Transport & Logistiek (STL). De (branche) RI&E volstaat voor elk kraanverhuurbedrijf en vormt de uitgangsbasis in het hijsplan.

Een hijsplan is een verzameling van gegevens waarin alle voorwaarden staan opgenomen om de opdracht/aanvraag correct gepland en onder adequaat toezicht te kunnen uitvoeren. Een hijsplan kent verschillende vormen. Wanneer de opdracht/aanvraag eenvoudig en repeterend in uitvoering is, wordt de machinist geïnstrueerd door middel van een werk- of opdrachtbon. Betreft het een complexe hijsactiviteit dan kan het hijsplan uit meerdere onderdelen bestaan, zoals een hijstekening en een Taak Risico Analyse (TRA).

In de VVT Richtlijn "Hijsplan" komen de verschillende vormen van een hijsplan aan bod, van eenvoudige opdracht/aanvraag naar complexe opdracht/aanvraag (zie *figuur 1.*). Tevens zijn de verschillende termen in het hijsplan vastgelegd en worden voor de branche opgenomen in de terminologieënlijst van de VVT.

Figuur 1 geeft schematisch weer welke verschillende vormen een hijsplan heeft en op welke wijze een eenvoudige dan wel complexe opdracht/aanvraag al dan niet aangevuld kan worden.

Figuur 1

Hijsplan

Zoals aangegeven in de inleiding is een hijsplan een verzameling van gegevens waarin alle voorwaarden staan om een opdracht/aanvraag uit te kunnen voeren. De (branche) RI&E vormt de uitgangsbasis in het hijsplan.

Werkbon of opdrachtbon

Wanneer de opdracht eenvoudig en repeterend in uitvoering is, wordt de machinist geïnstrueerd door middel van een werk- of opdracht bon. Op een werk- of opdrachtbon staan de gegevens voor de machinist om een hijsactiviteit te kunnen uitvoeren.

Hier kunnen de volgende gegevens op staan:

- Begin- en eindtijden;
- Debiteur / contactpersoon;
- Werkadres en/of routebeschrijving;
- Aard van werkzaamheden;
- Vlucht en gewicht van de te hijsen last;
- Capaciteit kraan;
- Gebruik hulpmiddelen

De branche RI&E van het kraanverhuurbedrijf is dekkend voor de hijsactiviteit.

Opstelplan

Een opstelplan is een tekening waarop te zien is hoe de kraan moet worden opgesteld om de hef- of hijsactiviteit te kunnen uitvoeren. Een opstelplan bestaat alleen uit een bovenaanzicht. Dit kan een autocad tekening zijn, maar ook een schets volstaat.

Een opstelplan kan uit het volgende zijn opgebouwd:

- Een bovenaanzicht met de omgeving en de kraan met de last;
- Draaicirkel ballast in bovenaanzicht incl. bemating;
- Type benaming kraan aangeven;
- Stempelbasis bematen;
- Stempelschotten bematen;
- Referentiematen bovenaanzicht om de opstelplaats van de kraan te bepalen;
- Radius van de vlucht;
- Noordpijl in het bovenaanzicht;
- Objecten die mogelijk in de weg staan aangeven en bematen;
- Gebouw aangeven (indien aanwezig);
- Opmerkingen / NOTES;
- Vul alle vakken in de rechterhoek in, schrijf in het onderwerp op de tweede regel het gewicht van de last in ton;
- Revisiebalk, zorg ervoor dat de eventuele revisieletter correspondeert met de revisieletter in de revisiebalk;
- Aanduiding capaciteit van de kraan voor het hijsen van de last of kraantabel

Hijstekening

Een hijstekening kan bestaan uit een of meerdere tekeningen (autocad) en bestaat minimaal uit een boven- en een zijaanzicht. Op een hijstekening de gehele hijsoperatie staat gesitueerd om te kunnen bepalen hoe de hef- en hijsactiviteiten moet worden uitgevoerd.

Hierop kan de volgende gegevens te zien zijn:

- Een bovenaanzicht met de omgeving en de kraan met de last;
- Draaicirkel ballast in bovenaanzicht incl. bemating;
- Type benaming kraan aangeven;
- Noordpijl in het bovenaanzicht;
- Objecten die mogelijk in de weg staan aangeven en bematen;
- Stempelbasis bematen;
- Stempelschotten bematen;
- Referentiemaat bovenaanzicht om de opstelplaats van de kraan te bepalen;
- Radius van de vlucht;

- Een zijaanzicht met de omgeving en de kraan met de last;
- Vrijloopmast in het zijaanzicht aangeven;
- Afstand hijsblok tot schijf (minimale hijsafslag);
- Aantal inscheringen vermelden;
- Afstand kop van de mast tot grond;
- Referentiemaat zijaanzicht om de opstelplaats van de kraan te bepalen;
- Stroppenplan;
- Binnenhoek van de stroppen aangeven in graden in verband met de spanning in de stroppen;
- Mastlengte bematicen;
- Ballast bematicen, vanaf de onderkant en van de bovenkant van de ballast, beide vanaf de grond;
- Hoek hoofdmast bij gebruik beweegbare jib, indien van toepassing;
- Ballast / jib – trailer, geef in een bovenaanzicht aan waar de ballast / jib – trailer moet staan;
- Opmerkingen / NOTES;
- Vul alle vakken in de rechterhoek in, schrijf in het onderwerp op de tweede regel het gewicht van de last in ton;
- Revisiebalk, zorg ervoor dat de eventuele revisieletter correspondeert met de revisieletter in de revisiebalk;
- Aanduiding capaciteit van de kraan voor het hijsen van de last of kraantabel

Taak Risico Analyse

Het opstellen van een Taak Risico Analyse (TRA) is een middel om de extra risico's op het specifieke werk te onderkennen. Waar de branche RI&E van het standaard werk afwijkt moet dit aangevuld worden met een Taak Risico Analyse (TRA).

VGM-plan

In het kader van de Europese en Nationale wetgeving bestaat de verplichting dat bij tijdelijke en mobiele bouwplaatsen de uitvoerende partij voor aanvang van de werkzaamheden een veiligheid, gezondheid en milieuplan (VGM-plan) moet opstellen (volgens 89/391/EEG en arbobesluit art. 2.23 e.v.). In dit VGM-plan moeten alle voorkomende risico's geïnventariseerd zijn en vastgelegd worden. Tevens wordt de organisatie van de werkzaamheden vastgelegd in taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden. Op basis hiervan worden de werkzaamheden uitgevoerd. De ingehuurde partij moet zich hieraan conformeren.

Om te voldoen aan de Europese en de nationale wetgeving dient de opdrachtgever duidelijkheid te scheppen omtrent de nodige maatregelen ter bescherming van veiligheid, gezondheid en milieu van werknemers in alle stappen van het bouwproces. De opdrachtgever dient bij het ontwerp al maatregelen te nemen en vast te leggen in een VGM-plan. Alle door de opdrachtgever ingehuurde partijen met de daarbij behorende werkzaamheden dienen te worden opgenomen in het VGM-plan. Degene die de regie vormt over het werk dient hiervoor zorg te dragen. Ingehuurde partijen die op basis van regie werkzaamheden uitvoeren dienen de instructies van de opdrachtgever te volgen.

De ingehuurde partij is verantwoordelijk voor het beschikbaar stellen van deskundig personeel en materieel welke voldoet aan de wettelijke eisen. Vóór aanvang van de werkzaamheden dient overleg plaats te vinden omtrent de onder leiding van de opdrachtgever uit te voeren werkzaamheden.

Een VGM-plan kan uit de volgende onderdelen bestaan:

- Introductie
 - Beleidsverklaring
- Organisatie
 - Werk organisatie
 - Directie
 - Project verantwoordelijke (Verantwoordelijk Persoon [VP])
 - VGM coördinator
 - Hijsteam (seingever, aanpikker en machinist)
 - Uitvoerende
 - Medewerkers
- Communicatie
 - Overleg met opdrachtgever
 - Toolboxmeetings

- Audits en werkplekinspecties
 - KAM-audits
 - Inspecties
- Voorlichting & training
 - Algemeen
 - LMRA
 - Specifieke project instructies
- (bijna) incidenten en onveilige handelingen
- Milieu
- Werkvergunningen
- Keuring materieel
 - Algemeen
 - PBM's
- Instructies (volg het veiligheidshandboek VVT)
- Bijlagen
 - Taak Risico Analyse
 - Opstelplan of hijsplan